

РозМОВА

Вивчаю - не чекаю!

«Як подолати мовні труднощі?»

«Без поваги, без любові до рідного слова
не може бути ні всебічної людської
вихованості, ні духовної культури»

В.О. Сухомлинський

Дошкільний вік – це період активного засвоєння дитиною навичок мовлення та спілкування, становлення і розвиток всіх сторін мовлення – фонетичної, фонематичної, лексичної, граматичної.

Актуальність:

• Своєчасне оволодіння мовою –запорука повноцінного спілкування дитини з людьми. Різні відхилення мовного розвитку негативно позначаються на сприйманні мови, висловлюванні власних думок, оволодінні знаннями та формуванні особистості дитини

Мовленнєві проблеми в подальшому житті дитини спричиняють погану успішність у школі. Внаслідок цього –занижена самооцінка, закомплексованість, неврози

Словниковий запас дитини

До кінця 1 року життя

• 10-12 слів

До кінця 2 року життя

• до 300-400 слів

До кінця 3 року життя

• до 1500 слів

До кінця 4 року життя

• до 1900 слів

До кінця 5 року життя

• до 2000-2500 слів

6 – 7 років

• до 3500-4000 слів

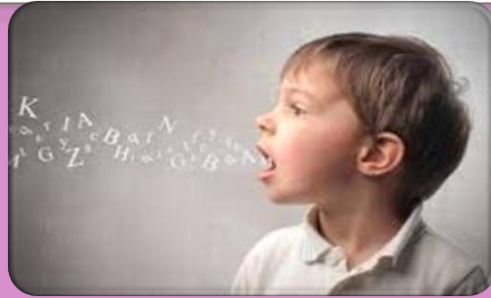

У мові дітей існують безліч проблем:

- мова складається лише з простих речень;
- недостатній словниковий запас;
- нездатність грамотно і доступно побудувати короткий опис або розгорнуту відповідь;
- відсутність логічного обґрунтування своїх тверджень і висновків;
- відсутність навичок культури мовлення: невміння використовувати інтонації, регулювати гучність голосу і темп мови.

Причини виникнення мовленнєвих вад у дошкільників

ФУНКЦІОНАЛЬНІ

1. Несприятливі соціально- побутові умови
2. Психічні травми
3. Загальна фізична ослабленість організму дитини
4. Незрілість, зумовлена недоношенністю або внутрішньоутробною паталогією.
5. Захворювання внутрішніх органів
6. Рахіт
7. Порушення обміну речовин
8. Середовище з обмеженим або дефектним середовищем

ОРГАНІЧНІ

1. Органічні розлади центральної нервової системи – внутрішньоутробний, натальний та постнатальний періоди.
2. Імунологічна несумісність крові матері та плоду (резус- конфлікт)
3. Спадкові фактори

*Тренування рухів пальців
рук є важливим
фактором, який
стимулює мовленнєвий
розвиток дитини,
сприяє покращенню
артикуляційної моторики і
працездатності
кори головного мозку. Тому в
роботі використовуємо ігри для
розвитку дрібної моторики руки,
пальчикові ігри,
самомасаж долоньок і пальчиків з
використанням прищіпок,
каштанів,
волоських горіхів, шестигранних
олівців.*

Су-Джок терапія

Су - Джок терапія є одним з ефективних прийомів, що забезпечують розвиток пізнавальної, емоційно-вольової сфер дитини.

Су-джок терапія

- розвиває дрібну моторику руки,
- стимулює мовні зони кори головного мозку,
- сприяє корекції мовленнєвих порушень

Артикуляційна гімнастика - вироблення якісних, повноцінних рухів органів артикуляції, підготовка до правильного виголошення фонем.

Пальчикова гімнастика - дозволяє активізувати працездатність головного мозку, впливає на центри розвитку мови, розвиває ручну умілість, допомагає зняти напругу

Мозочкова стимуляція – гімнастика для мозку

це комплекс простих вправ, що сприяють поліпшенню розумових здібностей, та дають додаткову енергію. Дітям вона допомагає краще концентруватися та засвоювати нові знання

Логоритміка – це низка вправ, завдань, ігор, що поєднує в собі музику, слово і рухи. Використовую її під час занять, режимних моментів, фізкультурних хвилин, гімнастики пробудження.

Масаж разом з артикуляційною гімнастикою - сприяє розвитку рухливості артикуляційного апарату щік і губ, розвитку мови, пам'яті, та дозволяє зняти напругу з м'язів, емоційну напругу.

Мовленнєві ігри

1

Розвивають спостережливість, уміння орієнтуватися на основі ознак описуваного об'єкта

2

Формують вміння виділяти та називати ознаки предмета

3

Розвивають здатність бачити невідповідність зображених на малюнку ознак знайомих об'єктів і називати їх

4

Навчають виділяти і позначати словом зовнішні ознаки предмета

Мовні труднощі педагогів дошкільної освіти

1. Недостатній словниковий запас:

Проблема: Педагогам часто потрібно використовувати різноманітну лексику, щоб спілкуватися з дітьми різного віку та рівня розвитку.

Рішення:

- * Читання дитячої літератури та фахової літератури з дошкільної педагогіки.
- * Використання словників та онлайн-ресурсів для розширення словникового запасу.
- * Відвідування семінарів та курсів з розвитку мовлення.

2. Помилки у граматиці та вимові:

Проблема: Важливо, щоб педагоги використовували правильну граматику та вимову, оскільки діти наслідують їхню мову.

Рішення:

- * Звернення до фахівців з мови для консультацій та допомоги.
- * Використання онлайн-ресурсів для перевірки граматики та вимови.
- * Практика у спілкуванні з колегами та дітьми.

Мовні труднощі педагогів дошкільної освіти

3. Складність у поясненні понять:

Проблема: Дітям дошкільного віку важко розуміти абстрактні поняття, тому педагогам потрібно вміти пояснювати їх простою та доступною мовою.

Рішення:

- * Використання наочних матеріалів та ігор для пояснення понять.
- * Розбиття складних понять на простіші.
- * Використання жестів та міміки для кращого розуміння.

4. Труднощі у спілкуванні з дітьми з особливими освітніми потребами:

Проблема: Педагогам потрібно вміти адаптувати свою мову та стиль спілкування до потреб кожної дитини, зокрема дітей з ООП.

Рішення:

- * Проходження спеціальних курсів з інклюзивної освіти.
- * Ознайомлення з особливостями розвитку дітей з різними видами ООП.
- * Співпраця з фахівцями (логопедами, психологами) для розробки індивідуальних програм розвитку.

Мовні труднощі педагогів дошкільної освіти

5. Емоційне вигорання:

Проблема: Постійне спілкування з дітьми може призвести до емоційного вигорання, що може вплинути на якість мовлення педагога.

Рішення:

- * Регулярний відпочинок та відновлення сил.
- * Звернення за допомогою до психологів або колег.
- * Участь у тренінгах з емоційної саморегуляції.

6. Різні мови вдома та в садочку:

Проблема: Якщо діти вдома розмовляють іншою мовою, це може ускладнити їхню адаптацію до україномовного середовища в садочку.

Рішення:

- * Створення мовленнєвого середовища, де діти почуватимуться комфортно та безпечно.
- * Використання ігор та вправ для вивчення української мови.
- * Залучення батьків до співпраці та підтримки дітей у вивченні мови.

Мовні труднощі педагогів дошкільної освіти

7. Вплив сучасних технологій:

Проблема: Засилля гаджетів може призвести до зменшення живого спілкування та уповільнення розвитку мовлення у дітей.

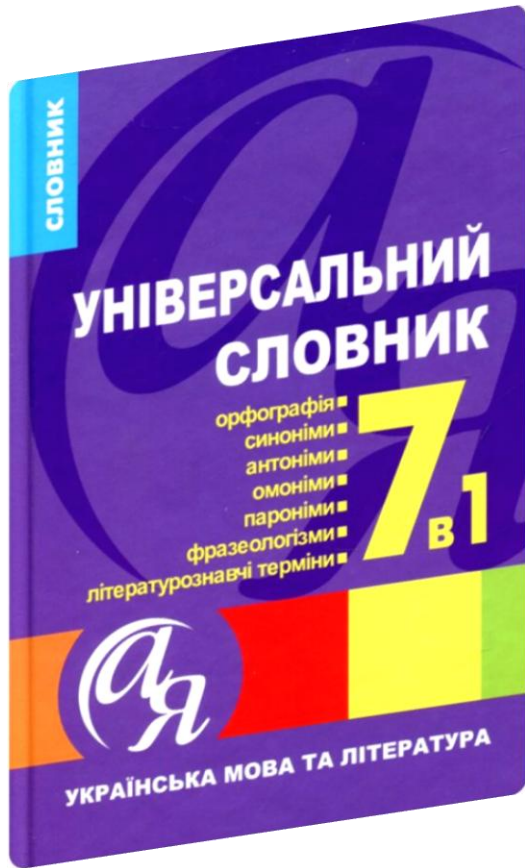
Рішення:

- * Обмеження використання гаджетів у дошкільному закладі та вдома.
- * Заохочення дітей до спілкування, ігор та читання книг.
- * Проведення занять з розвитку мовлення, спрямованих на формування навичок спілкування.

Важливо пам'ятати!

Розвиток мовлення – це постійний процес, який потребує зусиль та наполегливості. Педагогам дошкільної освіти важливо постійно працювати над собою, вдосконалювати свої мовленнєві навички та шукати нові методи та підходи до роботи з дітьми.

ІМЕННИКИ

БАТЬКО - ТАТО - ОТЕЦЬ - ПАНОТЄЦЬ - ПАПА

Батько - чоловік стосовно своїх дітей;

Тато - те саме, що батько.

Отець - титул служителів церкви, а також форма звертання до них

Панотець - священник, піп.

Папа - глава Католицької церкви й Ватикану;

КО́ЛО – КРУГ

Коло - 1. Фігура, утворена із замкненої кривої лінії (не площина); сукупність людей, об'єднаних якими-небудь інтересами.

2. У переносному значенні - особистий простір.

3. Фізичний термін.

Довжина кола, у колі друзів.

Круг - геометрична фігура, обмежена колом; предмет.

Площа круга, рятувальний, гончарний круг

ПРИКМЕТНИКИ

КОЛЬОРÓВИЙ – КÓЛІРНИЙ - ЦВІТНІЙ

Кольоровий - який має якийсь колір (не білий, не монохромний); яскравий
І раптом нявкнув кольоровий кіт.

Колірний- який стосується кольору;
Колірний зір, колірна сліпота, колірна гама, колірний простір.

Цвітний - який стосується цвіту (суцвіття); який має цвіт.
Цвітна капуста.

ЧІННИЙ — ДІЄВИЙ — ДІЙОВІЙ

Чинний - який діє за певних умов, має юридичну силу; узаконений.
Чинне законодавство, чинний правопис, чинні правила і норми.

Дієвий - здатний активно діяти; здатний чинити вплив на що-небудь.
Дієвий засіб.

Дійовий - стосується персонажів, героїв драматичного твору.
Дійові особи.

ДІЄСЛОВА

ДБАТИ - ОПІКУВАТИСЯ — ПІКЛУВАТИСЯ - ТУРБУВАТИСЯ -ХВИЛЮВАТИСЯ

Дбати- виявляти старання, турботу, працюючи над чимось.

Дбати про добробут.

Опікуватися - піклуватися про кого-, що-небудь, доглядати когось, контролювати, мати під своєю опікою.

Піклуватися – виявляти увагу, особливу турботу про когось, опікуватися кимось.

Турбуватися - перейматися чимось, відчувати неспокій із приводу чогось; непокоїтися.

Хвилюватися - хвилеподібно погойдуватися, хитатися (про рослини), перебувати в стані коливання, покриватися хвилями (про воду).

Поради: «Як безболісно позбавитися суржику?»:

1. **Дивіться серіали і мультфільми** в якісному перекладі. Ви отримаєте задоволення не тільки від «Альфа», «Друзів» чи «Симпсонів», а й від гарної мови.
2. **Слухайте українську музику.** На щастя, маємо багатий вибір україномовних виконавців. Тільки зважайте, що подекуди навіть у піснях наших улюблених гуртів трапляються лексичні помилки чи слова-суржики, наприклад, у **Кузьми Скрябіна** чи **Ірени Карпи**. Можна влаштувати собі гру і пошукати помилки у текстах ваших улюблених артистів.
3. **Читайте українською.** Обговорюйте прочитане з друзями чи незнайомцями у **книжкових клубах**.
4. **Підпишіться на україномовних блогерів,** повірте, їх контент не менш цікавий, ніж у російських колег. Створюйте власні сторіз українською.
5. **Проживайте новий досвід** з українською мовою. Станьте **волонтером** на польовій кухні і намагайтеся **говорити** виключно українською. Можете навіть змішувати стилі мовлення, якщо так хочеться. Вивчайте щось нове, навіть якщо це будуть курси надання першої допомоги або плетіння гачком.

Якщо ви таки **перейшли на українську, але почуваетесь невпевнено**, в нагоді стане уже знайомий вам застосунок **Мова – ДНК нації**. Зокрема, його розділ **«Антисуржик»**, де подаються найрозповсюдженіші слова-суржики або найуживаніші кальки з російської, а також їхні українські відповідники. Роздрукуйте веселі ілюстрації, зробіть з них картки і перечитуйте – ви й не помітите, як **перереформатуетесь і почнете говорити чисто**.

Щоб збагатити лексику, завітайте на інтернет-платформу **Словотвір**. Тут можна знайти українські **переклади запозичених слів**: зареєстровані учасники пропонують варіанти перекладу та голосують за найкращі. На сайті є різні переклади, наприклад, *«віп-зона» – панський кут, а*

«барбершоп» – голярня.

Мовленнєва вікторина «Мовні норми. Мовленнєві ПОМИЛКИ»

